

Kvie-wizard, tiltag og mouseover

Løbekvie

Begræns smittespredning

HANDLING / TILTAG	MOUSEOVER
Flyt kun kvier én vej i staldsystemet	Undgå smittespredning fra ældre til yngre dyr.
Skrabere må ikke køre mellem køer og kvier / unge og ældre kvier	Undgå bevægelse af gødning mellem dyregrupper, blandt andet for at undgå at dine kvier smittes med digital dermatitis.
Anvend separat udstyr/redskaber til syge dyr	Undgå smittespredning fra ældre / syge dyr.
Efter håndtering af syge dyr - vask hænder med sæbe → skyl → tør → desinficer	Bryd smittevejene.
Stil støvler eller støvle-desinfektion til rådighed for besøgende	Forebyg smitte udefra. Undgå fx at dine kvier smittes med digital dermatitis

Tilvækst

HANDLING / TILTAG	MOUSEOVER
Lav foderkontrol for at følge kviernes foderoptagelse	Utilstrækkelig energitildeling betyder, at glucose-niveauet i folliklerne er lavt. Risiko for at det æg, der løsnes, er af for ringe kvalitet til at understøtte et levedygtigt embryo og en blivende drægtighed.
Følg kviernes tilvækst (g/dag)	For lav eller for høj tilvækst resulterer i kælvningsalder ≠ 23-25 måneder. Det øger risikoen for lavere livsproduktion og lavere holdbarhed.

Sygdomsovervågning og behandling

HANDLING / TILTAG	MOUSEOVER
Træn medarbejderne i ensartet udpegning af dyr til overvågning / behandling	Rettidig medicinsk behandling, når det er nødvendigt, kan være afgørende for dyrets fremtidige vækst og produktion.
Sørg for regelmæssig klovvask og klovbeskæring af kvier med digital dermatitis	Kvier med digital dermatitis har risiko for, at klovvinkel, benstilling og ballehorn permanent bliver deformet. Negativ effekt på sundhed, reproduktion og ydelse i 1. laktation.

Beskriv protokol for parasit-kontrol ved afgræsning	Foderudnyttelse og tilvækst forringes, ved parasit-angreb. Protokollen skal beskrive både forebyggelse og behandling.
---	---

Stressniveau

HANDLING / TILTAG	MOUSEOVER
Lad altid fraseparerede kvier gå flere sammen, med adgang til vand, foder og sengebås	En effektiv sædtransport til æggelederne afhænger blandt andet af hormonelle ændringer i reproduktionsorganerne kort forinden og under brunsten. Stress kan påvirke denne proces u hensigtsmæssigt.
Håndter kvierne roligt ved fraseparering og inseminering	Urolig / hårdhændet adfærd fra personalets side giver unødigt stress op til og under insemineringen
Undgå/minimer gruppeskift og flytninger	Flytninger og sammenblanding af kvier stresser dem og påvirker tilvækst og brunstadfærd negativt. Sørg for at kvierne går i samme hold så længe som muligt.
Undgå overbelægning	Lavere rangerende kvier skal altid kunne passere dominerende kvier og have fri adgang til foder, vand og hvileareal, for at undgå negativ effekt på tilvækst.
Sørg for uhindret kvietrafik	Ingen gange, der ender blindt, tilstrækkelig bredde på samtlige gangarealer.
Sørg for klimastyring / afkøling i varme perioder	Allerede ved temperaturer på 22-23° C, kombineret med høj luftfugtighed > 80-85 pct., ses begyndende varmestress. Anvend ventilation og / eller sprinkleranlæg.

Inseminering

HANDLING / TILTAG	MOUSEOVER
Træn medarbejderne i ensartet udpegning af brunsttegn/alarmer til inseminering	Vurder systemets alarmer i kombination med kviernes brunstadfærd, og inseminørens erfaringer når der insemineres.
Inddrag flere brunsttegn ved udpegning af kvier til inseminering	Ikke alle dyr er lige aktive i brunsten, og en del udviser ikke stående brunst. Glatte gulve eller klov-lemmeproblemer kan forhindre tilstrækkelig tydelig brunstaktivitet.
Kombiner visuel brunstobservation med aktivitetsmålinger	Udnyt styrken ved den automatiserede metode til udpegning af dyr i brunst, samtidig med, at den visuelle brunstobservation er med til at sortere falsk-positive alarmer fra.
Følg op på indstilling af teknologi til brunstdetektion	Problemer med teknologi til brunstobservation kan bl.a. skyldes at anlægget ikke er korrekt indstillet / at transponderne er placeret forkert. Følg firmaets anbefalinger.

Drægtighedschance

HANDLING / TILTAG	MOUSEOVER
Brug det anbefalede tidspunkt for inseminering i forhold til alarm	Hvis der insemineres for tidligt, er sædcellerne for gamle, når ægløsningen finder sted, og kan ikke befrugte ægget. Hvis der insemineres for sent, er ægget for gammelt til at kunne befrugtes eller der kan ikke dannes et levedygtigt embryo.
Tjek kvælstofniveau og temperatur ved sædopbevaring (ejerinseminør)	Den måde sæden behandles på, under opbevaring og når den skal anvendes, har betydning for sædens befrugtningsevne. Følg retningslinjer fra sædleverandør.
Tjek insemineringsteknik - optøning, hygiejne, placering af sæddosis (ejerinseminør)	Korrekt håndtering af sædstrå og insemineringsteknik sikrer at temperaturen på sæden holdes, at sæden placeres i bøllegemet og at dyret ikke bliver inficeret med bakterier under inseminationen.